

temporada alta

FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA · GIRONA / SALT

TEMPORADA ALTA 2009 – FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA GIRONA/SALT

De l'1 d'octubre al 11 de desembre

Estrena a l'Estat Espanyol

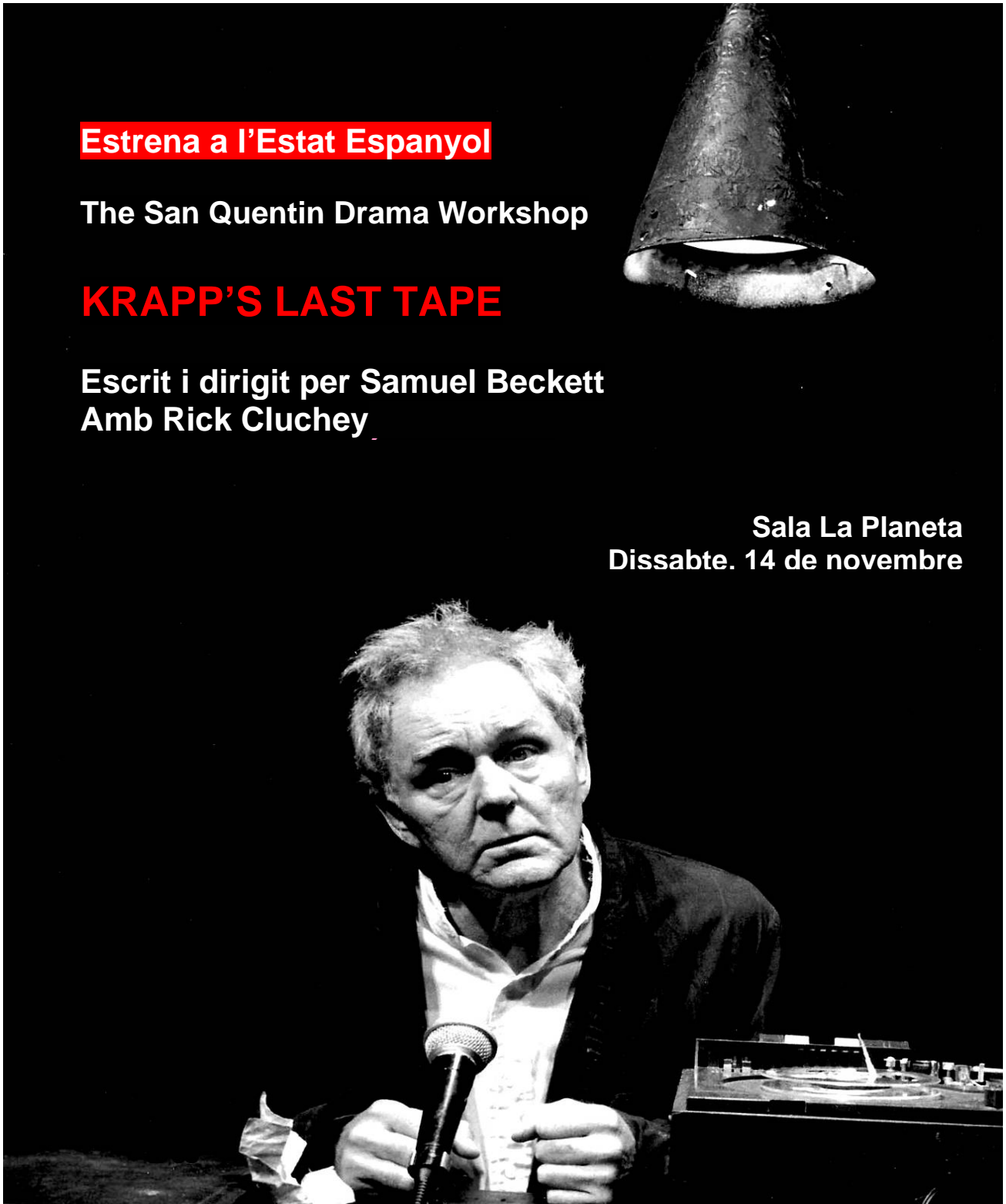
The San Quentin Drama Workshop

KRAPP'S LAST TAPE

Escrit i dirigit per Samuel Beckett
Amb Rick Cluchey

Sala La Planeta
Dissabte. 14 de novembre

DOSSIER DE PREMSA

1. FITXA ARTÍSTICA

KRAPP'S LAST TAPE

Escrit i dirigit per Samuel Beckett

Intèrpret: **Rick Cluchey**

So: **Louis Beckett Cluchey**

Producció:

LLOC: **SALA LA PLANETA**

FUNCIÓ: **Sala La Planeta**

PREU: **18 €**

DURADA: **45 minuts**

Espectacle en anglès amb subtítols en català

En acabar la representació, els espectadors que hagin assistit a la funció estan convidats a quedar-se a la Sala La Planeta per escoltar i participar en una xerrada-col·loqui amb Rick Cluchey, que ens parlarà sobre la seva experiència i relació amb Samuel Beckett.

2. SOBRE L'ESPECTACLE

A l'edat de 69 anys, Krapp és un addicte a l'alcohol, que el deteriora lentament; al

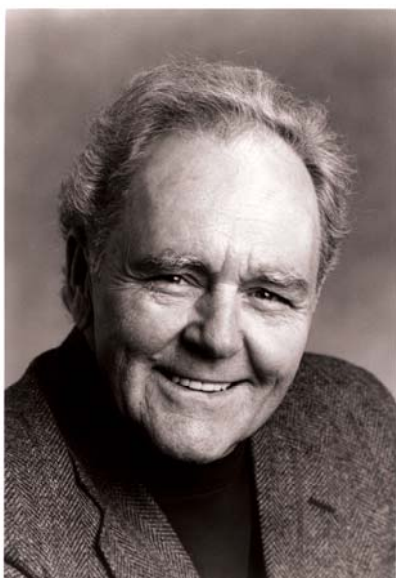

desig per les dones, en la realitat i en la fantasia. El vell Krapp escolta un enregistrament fet anys abans on es lamenta per les seves debilitats, i es turmenta per l'adéu de la dona estimada. Finalment, Krapp medita mentre la gravadora recull tan sols el silenci.

Sobre l'escenari, i al llarg d'un sol acte, **Rick Cluchey** es transforma en Krapp, un home ja vell que escolta una cinta que ell mateix ha anat gravant al llarg dels anys. **Cluchey**, que ha interpretat el personatge -entre altres papers de **Beckett**- des de 1962, ens acosta aquesta història sobre els finals i els moments fonamentals, sobre la fugacitat de l'existència humana i els misteris de la identitat. L'impactant retrat d'un home sol, enfrontat als records, que oscil·la entre l'absurd i la filosofia, entre l'humor i la crueltat, entre la passió i la compassió. Aquesta versió de ***Krapp's Last Tape***, dirigida per **Beckett**, es va estrenar a Berlín el 1977.

3. RICK CLUCHEY I THE SANT QUENTIN DRAMA WORKSHOP

De pare francès i mare irlandesa, **Rick Cluchey** va néixer a Chicago l'any 1933. L'any 1957, **Rick Cluchey** assisteix dins de la presó de Sant Quentin, on estava pres, a una funció de *Tot esperant Godot* de **Samuel Beckett**. Abans d'aquell moment, **Cluchey** - la infància del qual va transcórrer entre la boxa i els petits furts-, condemnat a cadena perpètua per robatori a mà armada, “*no havia estat en cap teatre, ni tan sols per a robar-lo*”, segons les seves pròpies paraules. No obstant això, queda tan impressionat que l'any següent funda juntament amb altres interns **The Sant Quentin Drama Workshop**, que ostenta l'honor de ser l'única companyia que ha tingut al propi Beckett com a mentor. El 1966, el governador Edmund Brown li concedeix l'indult. Pocs anys després, entre **Cluchey** i **Beckett** s'inicia una llarga relació professional i d'amistat. El 1977 Beckett dirigeix a **Cluchey** a *Krapp's Last Tape (L'última cinta de Krapp)*, una de les primeres peces del dramaturg irlandès, escrita l'any 1958.

The Sant Quentin Drama Workshop va complir el 2008 el seu cinquantè aniversari. La companyia es caracteritza per la seva recerca de noves maneres de comunicació, alternant símbols i llenguatge. **Cluchey** va començar a interpretar obres de **Samuel Beckett** el 1960, dintre de la presó en la qual es trobava des dels 21 anys.

Després que se li concedís l'indult, va girar per Europa i els Estats Units amb *The cage (La gàbia)*, una obra sobre les seves experiències carceràries. El 1974 va conèixer a **Beckett** a París i es va convertir en el seu ajudant de direcció a *Tot Esperant a Godot*, que es va representar al Schiller Theatre de Berlín. Des de llavors, **Cluchey** ha dirigit i interpretat obres de l'irlandès als Estats Units, Austràlia, Alemanya i Holanda. El 1984 rep el Premi Crítica a Itàlia. **The Sant Quentin Drama Workshop** és l'única companyia que **Samuel Beckett** ha dirigit. **Cluchey** és membre associat del Theatre Goodman de Chicago i cofundador de Theatre in Prisons.org, un projecte humanitari i educatiu dirigit a la població reclosa.

4. RICK CLUCHEY PARLA SOBRE SAMUEL BECKETT

Durant el temps que vaig estar en la presó, tenia la impressió que em quedaria allí tota la vida. Hi havia molta violència, era una lluita constant per acabar el dia sense problemes. Va ser una època de canvis que va portar certa energia, certs conflictes. Allí hi havia una sèrie de coses que et mantenien sempre ocupat: una d'elles era la supervivència. Com era més jove, encara no m'havia tancat en mi mateix. Llegia tot el que em queia a les mans. Intel·lectualment, abundaven els reptes: vaig créixer allí dintre, literalment. Hi havia tants elements negatius que, si volies sobreviure en un ambient com aquest, necessitaves alguna cosa espiritual on aferrar-te, i em vaig lliurar a això. Sé que va ser el que em va mantenir dempeus en els pitjors moments.

Beckett, sobre aquesta qüestió, opina que ha estat tractada de manera errònia. Tothom creia que era ateu, però no ho era. La nostra salutació habitual, quan ens vèiem, era *“Déu et beneixi, Sam”*, *“Déu et beneixi, Rick”*. Així que no em creia tot això del nihilisme i no sé per quin motiu es va fer tan popular aquesta idea. **Beckett** mai va donar cap entrevista. En ell es barrejaven molts nivells. Era una víctima de molts mons. El veig com una espècie de sant que, sens dubte, va fer molt pels qui intentàvem escriure per al teatre.

Era un dramaturg innovador, sempre buscava noves formes, i també un home senzill

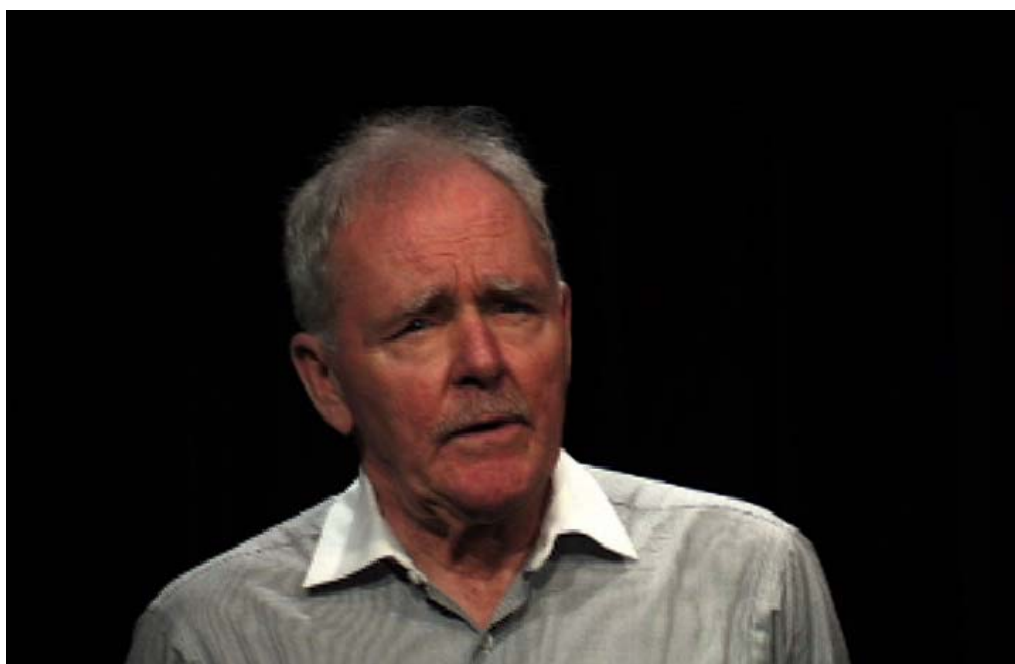

que mai va deixar de costat les seves arrels irlandeses a malgrat que preferia una França en guerra a una Irlanda en pau. Però en això seguia una tradició d'expatriats. Va haver de deixar Irlanda per a escriure, com Joyce, Shaw, Wilde i alguns més. La seva naturalesa irlandesa donava color al seu estil, mentre que la llengua francesa aportava major expressivitat i sensibilitat a les seves paraules. Però, emocionalment, mai va deixar Irlanda. Tots els símbols irlandesos de la seva infància, el color, la gent, van seguir amb ell. Pren l'obra *Not* i aquesta gran boca és l'única cosa que veus

sobre l'escenari. Em va dir que en les carreteres d'Irlanda, durant la primera meitat del

segle, es trobaven aquest tipus de persones i moltes eren dones, dones abandonades que vivien en les cunetes, que parlaven, parlaven incessantment. Li vaig preguntar si recordava el que deien: em va dir que recordava **“molt”**. I aquesta naturalesa irlandesa també es nota en les seves novel·les, en coses com el lloc on anava a comprar el tabac o com feia servir les abreviatures dels noms.

Quins eren els punts forts de Beckett? La visió poètica. La visió d'un poeta a qui allò que més li interessava era la vida i la va destil·lar fins a la seva última gota.

I el tema dominant de la seva obra? La condició humana. L'escriptura de **Beckett** demostra el dolor i el sofriment de la humanitat. Entenia la desolació de la vida i per això l'emfatitzava amb el seu punt de vista, la desolació és la veritat, és així. **Beckett** es va tornar al teatre perquè la prosa que estava escrivint en aquell moment s'havia assecat, i es va tornar al teatre buscant una escapadòria del procés. Però ja era un home bé entrat en la cinquantena quan es van començar a representar les seves obres. Va lluitar tota la seva vida. Juntament amb Hemingway, va ser un dels primers en unir-se al moviment republicà a Espanya i es va identificar amb causes des de molt jove. Va formar part de la Resistència francesa. Era un estoic, no un cínic. Prestava gran atenció al moment. El seu era un plantejament humanista, encara que destil·lat. Vivim a la vora del buit. Un amic meu té una sèrie de fotos de la cara de Picasso quan li van dir que havien llançat la bomba a Hiroshima i quanta gent havia mort. En tan sols tres fotogrames, es veu amb claredat l'horror d'aquesta generació quan es van adonar que aquest tipus de destrucció era possible. Així, el buit es va fer més accessible per a

tot el món. Particularment per als més sensibles i expressius. Si a **Beckett** se'l mal interpreta tan fàcilment, per què no va explicar amb més claredat el que tractava de fer? S'havia compromès amb una zona d'activitat molt poc explorada: treballava en un àrea que els altres no ho feien. Les presons exercien una tremenda fascinació sobre ell, igual que les institucions mentals, tota l'anomenada “**escòria**” de la societat. Aquests era els seus models, persones en desintegració.

Malgrat que el meu règim no em va permetre assistir a la representació de *Tot esperant Godot* el 1957, vam representar el nostre *Godot* el 1962. Cap dels actors havíem vist la representació de 1957. Vam fer dues produccions del *Godot* amb repartiments diferents. Vaig participar en ambdues. Vam representar *Krapp's last tape* tres cops i *Fi de partida*, dues vegades. El nostre taller fa fer set versions de la trilogia de **Beckett** mentre estàvem a la presó. Les escenografies van ser totes diferents i, igualment, la majoria dels actors va canviar.

A **Beckett** li encantaven la pintura i la música. Tenia un gran sentit de l'humor, però la condició del món li provocava una gran angoixa i jo m'identificava amb això. A través d'aquesta identificació recollia part del seu dolor. Es preocupava molt per tot el que ocorria al seu al voltant. Al ser europeu, la seva mirada era diferent. Va sofrir més a causa dels seus propis coneixements del que va sofrir per la seva sensibilitat, encara que aquest també va ser un factor; però, si li miraves a la cara, podies veure que aquest home havia viscut un infern. Per a mi, és una mica poc com un sant. Un sant secular, **Beckett**.

5. BIOGRAFIA DE SAMUEL BECKETT

Samuel Beckett és un dels escriptors més influents del segle XX. Va ser poeta, assagista, novel·lista i dramaturg

Va néixer a Foxrock, prop de Dublín, el 13 d'abril de 1906. De personalitat artística profundament marcada, la seva obra es caracteritza per la investigació formal, el sentit de l'humor i la seva lucidesa per a endinsar-se en el sofriment humà.

Fill de pares protestants de classe mitja, va estudiar al Trinity College. Des de 1928 a 1930 va ser professor al Campbell College de Belfast i lector a París on va conèixer a James Joyce.

L'estiu de 1930 publica la seva primera obra, el poema *Whoroscope*, i després de diversos viatges per Europa, s'assenta a París. El 1938 publica la seva primera novel·la, *Murphy*, i comença la seva relació amb Suzanne Descheveaux-Dumesnil. Durant la Segona Guerra Mundial, la cèl·lula de resistència a la qual ambdós pertanyen és capturada i Suzanne i ell es veuen obligats a escapar al sud de França.

El 1942 escriu *Watt*, la seva última novel·la en anglès. Quatre anys després torna a París i escriu tres novel·les en francès: *Mohillo*, *Malone meurt* i *L'innomable*, a més de l'obra *Tot esperant a Godot*, que s'estrena a París el 1953 i dos anys després a Londres sota la direcció de Peter Hall. El 1957, s'estrena a Londres *Endgame* en francès. L'any següent es produeix l'estrena mundial de ***Krapp's Last Tape*** i *Endgame* a Londres. El 1959 *Embers* guanya el Premi Itàlia. Aquest mateix any **Samuel Beckett** es doctora en Literatura a la Universitat de Dublín.

El 1961 s'estrena *Dies felïços* al Cherry Lane Theatre de Nova York, dirigida per Alan Schneider. Un any més tard aquesta obra arriba al Royal Court de Londres.

El 1969, **Samuel Beckett** guanya el Premi Nobel de Literatura. A més del Nobel, **Beckett** va ser guardonat amb altres premis, com el Evening Standard (1955), el Obie (1958, 1960 i 1964), el International Publishers Prize (1961) i el Prix Filmcritique (1965). En 1972 s'estrena a Nova York *Not*. E 1976 s'estrena a Londres *Footfalls*.

Samuel Beckett mor a París en 1989.

6. LA PREMSA HA DIT:

Quan vivien a París, l'esposa de **Samuel Beckett** va assistir a una posada en escena de **Endgame** organitzada en honor al dramaturg en el American Cultural Center. Li va agradar l'espectacle i, a l'endemà, **Beckett** va cridar al director, **Rick Cluchey**, i va organitzar una trobada. D'aquesta cita van sorgir una col·laboració i una amistat que van canviar la vida de **Cluchey**, actor, director i dramaturg premiat que segueix duent l'obra de **Beckett** per tot el món. (...)

Fins i tot en els assajos, **Cluchey** es transforma en **Krapp** d'una manera molt fluida, com si s'enfundés en el seu abric més còmode. El seu cos, alçat fins i tot en repòs, es blega sota el pes de l'angoixa del personatge. La seva cara, normalment animada i lluminosa, es converteix en la d'un ancià a les portes de la mort. **“És una obra enorme. Perfectament construïda i amb tota la riquesa dels diferents temps de la vida d'un home”**. **Cluchey** porta interpretant a Krapp, entre altres papers de les peces de **Beckett**, des de 1962, quan es va estrenar durant la seva època de reclusió en la presó de Sant Quentin, a Califòrnia, on complia cadena perpètua. El seu interès per la interpretació -**“mai havia estat en cap teatre, ni tan sols per a robar-lo”**, bromeja- va néixer després de comprovar el seu poder en una representació d'*Esperant a Godot* del San Francisco Actors Workshop (Taller d'Actors de San Francisco) en la pròpia penitenciària l'any 1956. A l'any següent va fundar, amb un grup d'interns, The Sant Quentin Drama Workshop (SQDW), conegut en aquella època com el Barbed Wire Theater, i que posava en escena obres per als reclusos i els funcionaris de la presó.

La font de la seva llibertat espiritual aviat es va convertir també en germen de la física, i les seves activitats teatrals li van valer la llibertat sota fiança, primer, i un indult, després. Va seguir treballant amb el SQDW, duent el teatre per les presons de tot el país i enrolant com actors a ex convictees acabats de sortir de la presó. El projecte va passar per moments difícils quan el govern de Reagan els va tallar el finançament, així que **Cluchey** ho va traslladar a Europa. La seva primera producció en el continent va ser *Endgame*, el 1974, per al Festival d'Edimburg. L'any següent, els seus esforços es van veure recompensats amb la trobada amb el dramaturg del que parlàvem abans.

La SQDW és l'única companyia nord-americana amb la qual el propi **Beckett** va arribar a treballar com director i en els seus 40 anys d'existència **Cluchey** ha recorregut tres continents interpretant obres del dramaturg. En el que podríem descriure com un homenatge més a **Beckett**, **Cluchey** ha gravat en CD la primera

novel·la de l'irlandès, *Murphy*, de 1938, amb la col·laboració dels lectors Colm Meaney i Fionnuala Flanagan (...).

Kathimerini
Christine Sturmei, octubre de 2003